

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/ 336 /2017/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

1/2018. (I. 25.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) a panaszos¹ 2017. augusztus 16-án előterjesztett **panaszát** a 2018. január 25-én megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést fogantató szerv – K. Rendőr-főkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem történt.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2017. augusztus 16-án elektronikusan terjesztett elő panaszt a 2017. augusztus 7-én vele szemben fogantató rendőri intézkedés véleménye szerint nem megfelelő volta miatt.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy ügyének lényege a rendőri intézkedés elmulasztása, és a félrevezetés.

A panaszos 2017. augusztus 7-én az * autópálya jobb * pontjánál közúti balesetet szenvedett. A fent említett szakaszon az út három sávra szélesedik. A panaszos az előtte haladó, piros, román rendszámú személyautó, és az előtte haladó magyar rendszámú kamion előzésébe kezdett a jobb külső sávból. Már a középső sávban gyorsított, mikor a román rendszámú személyautó váratlanul, körültekintés és irányjelzés nélkül a kamion előzésébe kezdett, a panaszos elé kihajtott. A román rendszámú gépjármű körülbelül 70-80 km/h sebességgel haladhatott. A panaszos már előzésben volt, ezért az ő sebessége gyorsabb volt, körülbelül 110 km/h lehetett. Az ütközés elkerülése érdekében a panaszos vészfékezni kezdett, majd a legbelső sáv felé próbálta az autóját irányítani. A román rendszámú autó sofőrje ugyanezt tette, szintén körültekintés és irányjelzés nélkül, ő is a bal oldali szélső sávba irányította az autóját. A panaszos kénytelen volt újabb korrigációt alkalmazni, próbált visszatérni a középső sávba, de sajnos az autója a hirtelen manővertől jobbra keresztbe fordult az autója, és becsapódott az akkor már mellette haladó teherautó pótkocsija alá. Egy darabig húzta

---

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

magával az autót a pótkocsi, majd kiszabadult alóla, és még egyszer megpördült a centrifugális erőttől, majd az árokba csapódott. A panaszos autója totálkárosra tört. A panaszos a balesetet könnyű sérülésekkel megúszta. A kamion lehúzódt a leállósávba az ütközés után. A panaszos kiszállt az autóból, elindult a kamion irányába. Közben a balesetet okozó román rendszámú személyautó, és egy fehér, magyar rendszámú gépkocsi is leállt a leállósávba. A kamion sofőrje kiszállt, majd messziről (körülbelül 50 méterről) kérdezte, hogy mi történt. Erre a panaszos azt felelte, hogy a román autó index nélkül kiment elé. A kamion sofőrje és a panaszos elindultak a román rendszámú autó felé, mire az a fehér autóval együtt elhajtott a helyszínről. A kamionos ekkor szólt a panaszosnak, hogy hívja a rendőrséget. A panaszos megkereste a roncsban a telefonját, de a stresszes helyzetben elfelejtette a rendőrség hívószámát. A kamionos erre azt mondta, hogy hívja a 112-es telefonszámot. A hívószámon a diszpécser hölgy felvette az információt, majd közölte, hogy a rendőrök hamarosan érkeznek a helyszínre.

Először a közúttellenőrző érkezett a helyszínre, körülbelül 20 perc után, majd rá 5 percre egy autómentő leparkolt a panaszostól 150 méterre a leállósávban, és ott várakozott. Amíg a rendőrök kiérkeztek a kamionos és a panaszos körülbelül 200 méter hosszan letisztították az autópályáról az autó törmelékeit. Fél óra múlva megérkeztek a rendőrök (előtte érkezett egy mobilhívás, mely szerint nem találták a panaszost). A közúttellenőrző intette az autómentőnek, hogy mehet. Az illető megkérdezte a panaszost, hogy tud-e segíteni. Erre a panaszos azt felelte, hogy még várjon, mert „nincs még képben, dadogott a stressztől. A panaszos megkérdezte, hogy miért nem mennek a rendőrök, hiszen így elveszítik a balesetet okozó autó nyomát. Az autómentő erre azt felelte, hogy az már túl késő, megkérdezte, hogy a panaszosnak van-e cascoja, és felírta-e az autó rendszámát, mert ha nem, az bizony az ő kára lesz. A panaszos erre azt felelte, hogy az képtelenség, nem ő a hibás. A kamion sofőrje erre azt fűzte hozzá, hogy „lehet, hogy rádverik még az úttisztítást is”.

A rendőrök kiérkeztek, meghallgatták a panaszost, aztán a többieket is. Az idő telt, és a panaszos nem értette, hogy miért nem állítják meg a román sofőrt. A panaszos többszöri kérdésére csak visszakérdeztek, hogy a panaszos felírta-e a rendszámot, vagy sem. A panaszos véleménye szerint abban a helyzetben ez képtelenség lett volna. A két rendőr félrevonult az úttellenőrrel, valamit beszéltek pár percig. Ezek után a panaszost „vették elő”, és „rá akarták verni” a felelősséget. Mindenfélet mondtak, hogy nincs rendszám, pontos információ, az ügyvédek túl drágák, és ha szakértők fogják a panaszost faggatni, úgyse tudja majd magát megvédeni, a bíróság is súlyos lesz, stb..

A panaszos megkérdezte az egyik rendőrt, hogy mi van a román autóval, mire a rendőr azt felelte, hogy a kamerán nem lehet semmit látni. A panaszos még sokáig ellenkezett a rendőrökkel, próbált az igazságáért harcolni. Végül a rendőr választás elé állította, mondván, hogy két választása van: vagy elismeri, hogy ő volt a hibás, és akkor megússza 5000 forint bírsággal, vagy erősködik az igazáért, de akkor több százezer is lehet a bírság, és egyébként sincs semmi bizonyítéka, majd a szakértők úgy is okosabbak. A panaszos erre azt felelte, hogy nem ő a hibás, de ezt szerinte a rendőrök is tudták. A rendőrök félrevonultak a rendőrautóhoz. Ezután a panaszoshoz lépett az autómentő sofőr, és azt mondta, hogy gondolja át, hogy mit csinál, mert nagy bajba kerülhet. A panaszos odament az úttellenőrhöz, és tanácsot kért. Ő azt tanácsolta, hogy jobb, ha „bevállalja” a panaszos, különben is, örüljön, hogy él.

Eltelt pár perc, a panaszos óriási stressz és gondok között odalépett a rendőrökhöz, és azt mondta, hogy töltsék ki azt a csekket. A panaszos úgy érzi, nagy hibát követett el, magára vállalta más bűnösségét, mert ráerőltették, befolyásolták.

A panaszos azt gondolja, sőt biztos benne, hogy a rendőrök és az autómentő „csúnyán átverték”. Hazafelé az autómentő elárulta neki, hogy már régi barátok a rendőrökkel, szinte egy csapat. Ekkor vált világossá a panaszos előtt a „szemtelen csalás”. A panaszos először azt gondolta, hogy a rendőrök csak nem akartak dolgozni, de ez nem így volt. Véleménye szerint szervezett csalók, csak a pénzre hajtanak, amit az autómentő fizet nekik a munkáért cserébe. Több jel is ezt támasztja alá a panaszos véleménye szerint. Útban a roncs autóval hazafelé a sofőr kapott egy telefonhívást, „Anyucinak” nevezte a hívót. Virágnyelven beszéltek, amiből annyi volt világosan érthető, hogy D. városba tart. De elkövette a hibát, hogy véletlenül kihangosította a készüléket és a másik oldalról

férfihang beszélt. A panaszos szerint a rendőrökkel beszélt. Ezen felül az autómentőssel a fuvardíjjal kapcsolatban 50.000 forintban állapodtak meg (Tatabánya-Dunaújváros). Számlát nem adott, mondván úgysem tudna vele a panaszos mit kezdeni. Különben is, akkor 75.000-tól 100.000-ig is írhatta volna. Ha lett volna helyszínelés, muszáj lett volna számlát adnia, de abból nem tud osztalékot fizetni, ezért lényeges volt az ő részéről is a ráhatás, rábeszélés, hogy fogadja el a panaszos a büntetést. A panaszos előadta továbbá, hogy az internet (facebook) segítségét kérte, tanúkat keresett. Meghökkenítő, háborzongatóan hasonló, szinte szóról szóra ugyanilyen esetek jöttek elő, pontosan Tatabánya környékéről. Tehát a panaszos esete nem egyedi. Több ezren megosztották, és 99%- azt kérte, hogy ne hagyja magát a panaszos, valakinek le kell lepleznie az igazságtalan, csaló, korrupt rendőröket.

A panaszos a Testülethez a következő kérésekkel fordult.

Vonják vissza a rendőrök a hamis állításukat, mely szerint a panaszos hibázott. Kérjék ki a kamerák felvételeit (amit nem tettek meg), indokolják meg, miért nem tartóztatták fel a román rendszámú autót, holott volt rá egy egész órájuk. Abban az időintervallumban nem lehetett sok piros színű román rendszámú autó.

A panaszos autója totálkáros, nincs casco-ja. A biztosító nem fizet, mivel nincs meg a valódi károkozó. A kár nagysága körülbelül 1.000.000 forintra tehető. A panaszos azt kéri, hogy fizesse ki a rendőrség, vagy a két rendőr a kárát, mivel a rendőrségi intézkedés elmaradt, és ezáltal a vétkes sofőr nem került elő. A baleset okozója a panaszos véleménye szerint nem ő volt. A valódi szabálysértőt a rendőröknek eszük ágában sem volt elfogni. A panaszos nem ismeri el a baleset okozását, hiába írta alá a jegyzőkönyvet. Az csak a stressz és a befolyásolás miatt történt.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az illetékes rendőri szervtől, valamint kérte az ügygel kapcsolatos rendőrségi dokumentumok és a konkrét kérdésekkel kapcsolatos rendőrségi álláspont megküldését. A rendelkezésre bocsátott iratokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatóak.

1) Az intézkedés egyik foganatosítója, V. V. r. törzsszázlós 2017. szeptember 24-én észült jelentésével a 2017. augusztus 7-én 7 óra 40 perckor, az *-es autópálya A. felé vezető oldal 47+500 km szelvényben bekövetkezett anyagi káros balesettel kapcsolatban keletkezett dokumentációt az alábbiakkal egészítette ki.

2017. augusztus 7-én 7 óra 44 perckor a TIK utasította a r. törzsszázlóst, hogy menjen a baleset helyszínére, mivel onnan anyagi káros balesetről érkezett bejelentés. A r. törzsszázlós jelentette a TIK-nek, hogy egy 5 óra 30 perckor bekövetkezett súlyos sérüléssel járó közlekedési baleset helyszínén történő intézkedése végeztével vonul az anyagi káros baleset helyszínére.

A rendőr a súlyos sérüléssel járó közlekedési baleset helyszínén 7 óra 51 perckor végzett, majd az * autópálya A. felé vezető oldal 47+500 km szelvénybe vonult, ahova 8 órakor érkezett meg. A kiérkezésekor a helyszínen a balesetben részes nyerges vontatóból és hozzá csatolt félpótkocsiból álló járműszerelvény vezetője, a panaszos, a Magyar Közút B. Mérnökség járőre, valamint egy autómentős tartózkodott.

A Magyar Közút B. Mérnökség járőrének a balesetről történő kiértesítését a rendőr hajtotta végre, a súlyos sérüléssel járó baleset helyszínén, mivel ott ő is jelen volt, és ott részéről egyéb munkálatok már nem voltak szükségesek.

Az autómentő kiértesítéséről a rendőr a 3/2015. MRFK vezetői utasítás értelmében nem gondoskodott, az autómentő helyszínén történő megjelenésének pontos idejéről, annak körülményeiről információval nem rendelkezik.

A helyszínen történő megállapításait a rendőrök a baleset helyszínének, a járművek balesetet követő véghelyzeteinek, a járműveken keletkezett rongálódások szemrevételezésével, valamint a járművezetők szóban történő meghallgatásának összegzésével hajtották végre. A panaszos szóbeli

meghallgatása során elmondta, hogy a balesetet megelőző időben közlekedett az * autópályán Gy. város irányába, amikor a külső forgalmi sávban körülbelül 100 km/h sebességgel haladt. Előtte a kapaszkodó sávban haladt egy piros színű, ismeretlen, feltehetőleg román hatósági jelzéssel ellátott személygépkocsi, az előtt egy fehér színű gépkocsi, valamint az előtt a *** forgalmi rendszámú járműszerelvény. A panaszos elmondta, hogy feltehetően az emelkedőn alacsony sebességgel közlekedő járműszerelvény miatt a kapaszkodó sávból a külső sávba elé, szinte egy időben balra sorolt a piros és a fehér színű jármű. A panaszos a saját járműve és a piros színű jármű közti távolságot meghatározni nem tudta, de elmondta, hogy ekkor neki fékeznie nem kellett, balesetveszély nem alakult ki. Rögtön ezután a panaszos előtt haladó piros jármű bal irányba a belső forgalmi sávba húzódott. Ettől a sávváltási manővertől a panaszos megijedt, majd a jobb oldali visszapillantó tükörbe nézett, ezt követően intenzíven fékezett, mely során menetstabilitását veszítette, majd a kapaszkodósávban haladó járműszerelvény hátuljának ütközött.

A panaszos elmondta, hogy ha a piros színű gépkocsi belső forgalmi sávba való átsorolásakor ő továbbra is a külső forgalmi sávban halad tovább, akkor nem következik be a baleset. Ő akkor megijedt, ezért fékezett, de a jobb oldali visszapillantó tükörben még volt ideje ellenőrizni a forgalmat. A panaszos elmondta továbbá, hogy látta, hogy a piros, illetőleg fehér színű járművek a baleset helyszínén megálltak, majd a helyszínt elhagyták.

A rendőr a panaszossal közölte, hogy a baleset bekövetkezésének oka, az általa elkövetett szabálysértés eredményeként következett be, mivel nem az időjárási körülményeknek megfelelően vezetett, így az eső miatt nedves aszfalt burkolatú úttesten történő intenzív fékezési manőver során veszítette menetstabilitását az általa vezetett jármű.

A rendőri megállapítások közlését követően a panaszos közölte, hogy a balesetért felelősnek nem érzi magát, így a terhére felrótt szabálysértés elkövetését nem ismeri el. Ezt követően a rendőr közölte a panaszossal, hogy ebben az esetben ellene szabálysértési eljárást kezdeményez, majd a 60/2010 ORFK utasításnak megfelelően a szemle végrehajtásához szükséges technikai eszközöket a szolgálati gépkocsiból kivette, illetve a járművek véghelyzetének és az anyagmaradványok rögzítését hajtotta végre.

1-2 perc elteltével a rendőr járőrtársa (S. H. r. törzsszázlós) jelezte, hogy a panaszos végiggondolta a baleset bekövetkezésének körülményeit, és az általa elmondottakat, és belátja, hogy hibázott, így a korábban tett nyilatkozatát – mely szerint nem ismeri felelősségét – visszavonta. Ezt követően a panaszossal közölte a rendőr, hogy az általa elkövetett szabálysértés miatt 5.000 forint helyszíni bírságot szab ki, melyet aláírást követően átvett.

A Magyar Közút B. Mérnökség járőrét a rendőr a román rendszámú járművet vezető személy adatainak megállapítása céljából nyilatkoztatta: az általuk üzemeltetett forgalomfigyelő kameráról. A mérnökség járőre azt a tájékoztatást adta, hogy a baleset helyszínén, valamint annak közvetlen környezetében nincs olyan kamera, mely értékelhető felvételt készített volna a baleset körülményeiről, vagy a piros színű gépkocsiról.

A panaszossal a rendőr az általa elkövetett szabálysértés tényét közölte, annak megállapításait alátámasztó körülményekkel együtt. Ezt követően tájékoztatta az eljárás további menetéről abban az esetben, ha szabálysértési eljárás kerül végrehajtásra feljelentés alapján, valamint arról is, hogy gyorsított eljárás szankció (helyszíni bírság) esetén milyen további intézkedéseket foganatosítanak. Ezen tájékoztatást a r. törzsszázlós a hatályos jogszabályi normáknak megfelelően tette meg.

A panaszos feszült volt az intézkedés alatt, de ez a baleset okozta következményeknek volt betudható. Ez semmiképpen nem hátráltatta, vagy befolyásolta józan ítélőképességét

2) V. V. r. törzsszázlós és S. H. r. törzsszázlós által készített jelentés anyagi káros közlekedési balesetről című dokumentum szó szerinti ismertetésétől a Testület eltekint, mivel a tényállással kapcsolatban kiegészítő információt nem tartalmaz. A Testület rögzíti azonban, hogy a jelentés tartalmazza, hogy az autómentő bevonására a panaszos részéről került sor, melyről nyilatkozat került kitöltésre

3) A nyilatkozat című dokumentumban a panaszos aláírásával igazoltan nyilatkozott arról, hogy „A Rendőrség gépjármű elszállítására vonatkozó felhívását megértette, tudomásul vette. Önszántából nyilatkozik, hogy a Rendőrség Szerződéses partnerét a járműve elszállítására nem kívánja megbízni,

helyette a dokumentumon megjelölt autómentő vállalkozót bízta meg a gépjármű elszállítására. Tudomásul veszi, hogy a fenti gépjármű szállítási költségei, mint a szállítás megrendelőjét, őt terhelik.”

4) S. H. r. törzsszázlós 2017. szeptember 26-án készült jelentése az 1) pontban ismertetett megállapításokkal lényegileg megegyező tartalommal nyilatkozott a tényállásról, ezért ezen dokumentum ismertetésétől a Testület eltekint.

5) A K. Rendőr-főkapitányság a Testület rendelkezésére bocsátott továbbá több olyan dokumentumot (feljegyzéseket, levelezést), amelyek alátámasztják, hogy a rendőrség megtette a szükséges lépéseket annak érdekében, hogy a panaszos által gépjárművének elszállításával megbízott autómentő vállalkozó személyét megállapítsák.

6) S. S. F. r. alezredes távollétében P. T. r. alezredes 2017. október 3-án készített átiratot a panasszal kapcsolatban. A dokumentum tartalmának ismertetése során a Testület az eddigiekben ismertetettekhez képest kiegészítő, releváns információk rögzítésére szorítkozik, az átirat szó szerinti ismertetésétől eltekint.

A parancsnoki kivizsgálás során megállapítást nyert, hogy a közút munkatársa a baleset helyszínélő kérésére ment a baleset helyszínére, az autómentő pedig már a helyszínen tartózkodott, mikor a rendőrök a baleset helyszínére értek. Az autómentős helyszínre érkezésének körülményeiről a rendőrségnek nincs tudomása.

A kapitányságvezető megállapította, hogy a helyszínen intézkedő rendőrök az intézkedést a 60/2010. (OT. 34.) ORFK utasításban foglaltaknak megfelelően hajtotta végre és dokumentálta.

A kapitányságvezető próbálta felvenni a kapcsolatot az a gépjármű elszállítását végző vállalkozóval, de sem az internetes lehetőségek kihasználásával, sem a tudakozón keresztül nem volt lehetséges a telefonszámának kiderítése.

A kapitányságvezető írásban megkereste a Magyar Közút Nzrt. K. Igazgatóját, és tájékoztatást kért az üggyel kapcsolatban. A megkeresésre érkezett válasz szerint a balesethez legközelebb eső nyíltvonali kamera a jobb pálya 46+030 szelvényen található.

Az útellenőr telefonon keresztül került meghallgatásra, kérdésre elmondta, hogy ismeri a megjelölt autómentőst, mert találkozott vele többször is baleseti helyszíneken, és emlékszik, hogy ő vitte el a sérült gépjárművet, de azt nem tudja, hogy hogyan került a baleset helyszínére. Az útellenőr úgy emlegette az autómentős, mint „hiéna”. Az útellenőr elmondta továbbá, hogy a rendőrök a helyszínen érdeklődtek, hogy van-e a helyszín közelében kamera. Ő azt válaszolta, hogy van a jobb pályatesten, de másfél kilométerrel lejjebb, s mivel a baleset épp egy olyan helyen történt, ahol emelkedő is van, és kanyarodik is a sáv, így az a kamera ebből semmit nem látott, így felvétel erről nincs.

A kapitányságvezető a baleset idején a Magyar Közútnál diszpécseri feladatokat ellátó személlyel telefonon felvette a kapcsolatot. A diszpécser elmondta, hogy az autópálya tele van autómentősökkel, a parkolóban várakoznak, kis személygépkocsit végzik az ún. felderítést. Olyanok, mint a hiénák, sokszor előfordul, hogy előbb vannak egy baleset helyszínén, mint az útellenőr, vagy a rendőrség. Elmondta, hogy a 39. szelvényben, ahol csomópont van, többször látja az ablakból, hogy ugyanaz a jármű fordul a pályán, és ebből tudható, hogy „járőröznek”, keresik az elszállítás lehetőségét. Ha pedig már a helyszínen vannak, az ügyfél dönti el, hogy elfogadja-e a szolgáltatásukat, vagy kéri a rendőrség, vagy az MKNzrt. segítségét. A diszpécser elmondta továbbá, hogy a baleset holttérben történt, ahol nem volt kamera, ezért nem volt felvétel, amit a helyszínen lévő útellenőr valószínűleg közölt a rendőrökkel.

A Testület által feltett kérdésre a panaszos gyanújával kapcsolatban – mely szerint a rendőrség és az autómentő vállalkozó „összejátszanak” a hasonló balesetekkel kapcsolatos intézkedések során – a kapitányságvezető nem tudott választ megfogalmazni, a parancsnoki kivizsgálás során nem merült fel olyan körülmény, vagy adat, amely igazolná a panaszos állítását. A Nemzeti Védelmi Szolgálat részére a szükséges jelzést azonban megtette a kapitányságvezető.

A kapitányságvezető kihangsúlyozta, hogy amennyiben a panaszos által okozóként megjelölt gépkocsi vezetője ismertté vált volna/válik a jövőben, abban az esetben is megállapították volna a panaszos felelősségét, mivel önmaga is elmondta rendőri meghallgatásakor, hogy megijedt és vészfékezett,

ezért a vizes úton megcsúszott a jármű, és menetstabilitását veszítette. A panaszos nyilatkozatából is megállapítható, hogy nem tartott megfelelő követési távolságot és sávváltása is szabálytalan volt. Az intézkedő rendőr határozottan és tényszerűen közölte a panaszossal az általa megállapított tényeket, miszerint a baleset okozásáért felelős, ezért 5.000 forint helyszíni bírság megfizetésére kötelezi. A panaszos nem akarta elismerni a felelősségét, ezért a rendőrök ismertették a panaszossal a jogszabályban előírt következményeket, mely szerint ez esetben szabálysértési feljelentést köteles tenni, melynek keretében igazságügyi szakértőt vonhatnak be az ügybe, az eljárás során meghallgatásra kerül sor, amely egyrészt az eljárás elhúzódását eredményezheti, illetve jelentős anyagi megterhelést is jelenthet, amennyiben az eljárás során bizonyítottá válik a felelőssége. Az intézkedő rendőrök a panaszost a jogszabályban megfogalmazott következményekről világosították fel, akinek a helyszínen döntést kellett hoznia a felelősség elismerése tekintetében, amely bizonyosan nyomásként hatott a panaszosra.

III.

1) A Testületnek elsőként azt kellett megvizsgálnia, hogy hatásköre mennyiben terjed ki az előadott sérelmek orvoslására. Ennek során az alábbi jogszabályi rendelkezésekre volt figyelemmel.

A Testület eljárását az Rtv. IX. Fejezetében, Jogorvoslatok alcím alatt szabályozza. A jogszabály 92. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az, akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette, választása szerint

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy

b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kiletétől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső bűnmegelőzési és büntetőrendészeti feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy

bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója

bírálja el.”

A panaszos előadta, hogy a baleset okozásában való felelősségét egyértelműen megkérdőjelezi, véleménye szerint az általa román forgalmi rendszámú piros gépjármű vezetőjeként megjelölt személyt terheli a felelősség a baleset okozásában.

Az idézett rendelkezés értelmében a Testület hatáskörébe kizárólag rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, azok közül is azok, amelyek az Rtv. felsorolt fejezeteinek alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

– a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),

– a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (pl. igazoltatás, ruházat-csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés),

– a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás), esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A fentiek értelmében a Testület a jogszabályi felhatalmazás hiányában nem rendelkezik hatáskörrel, ezért nem jogosult:

- szabálysértéseket kivizsgálni, a kiszabott szabálysértési- és közigazgatási bírságot csökkenteni, eltörölni, a szabálysértési eljárás felett kontrollt gyakorolni;
- büntetőeljárás keretében foganatosított cselekmények törvényességét elbírálni;
- kártérítést megítélni;
- az intézkedő rendőrök büntetőjogi-, szabálysértési- vagy fegyelmi felelősségét megállapítani.

A Szabs. tv. 39. § (1) bekezdése alapján a rendőrség a Szabs. tv.-ben meghatározott feltételek esetén bármely szabálysértés miatt kiszabhat helyszíni bírságot.

A Szabs. tv. 99. § (1) bekezdése alapján helyszíni intézkedés során a szabálysértés elkövetését elismerő személlyel szemben helyszíni bírság kiszabásának van helye. A Szabs. tv. 78. § (1) bekezdése alapján a szabálysértési eljárás feljelentés, vagy a szabálysértési hatóság vagy a bíróság hivatali hatáskörében szerzett tudomása, illetve a helyszíni bírság kiszabására jogosult szerv vagy személy általi észlelés alapján indul meg.

Ezeket a rendelkezéseket egészíti ki a 10/2000. (II. 23.) BM rendelet (továbbiakban: helyszíni bírságolási rendelet) a helyszíni bírságolás részletes szabályairól, amely 2. §-ának (1) bekezdése szerint, amennyiben jogszabály helyszíni bírság kiszabását lehetővé teszi és a hatóság tagja a helyszíni bírság kiszabása mellett dönt, ezt közli az elkövetővel, egyben tájékoztatja a jogkövetkezményekről, valamint a szabálysértéshez rendelt közúti közlekedési előéleti pontról. Ha az elkövető a helyszíni bírságolás tényét, a helyszíni bírság összegét tudomásul veszi, a hatóság tagja helyszíni bírságot szab ki. A helyszíni bírság tudomásulvétele esetén a hatóság tagja tájékoztatja az elkövetőt a helyszíni bírság végrehajtására vonatkozó törvényi rendelkezésekről (Sztv. 135. §(4) bekezdés). A jogszabályhely (2) bekezdése szerint, ha az elkövető a helyszíni bírságolás tényét nem veszi tudomásul, vagy a helyszíni bírság összegét vitatja, a hatóság tagja a helyszíni bírságolást befejezi és közli az elkövetővel, hogy feljelentést tesz.

A Testület e körben felhívja a figyelmet a helyszíni bírság kiszabásának különös eljárásjogi helyzetére, a fent ismertetett jogszabályokból ugyanis azt a következtetést kell levonni, hogy eljárásjogi szempontból a helyszíni bírság kiszabása nem része a szabálysértési eljárásnak, mivel a szabálysértési eljárás csak a helyszíni bírság kiszabásának elmaradását és feljelentés megtételét követően indul meg. Ebből következően a szabálysértési eljárásban igénybe vehető jogorvoslatok bizonyosan nem elérhetők azon valós vagy vélt „eljárási” szabálysértések vonatkozásában, amelyeket a rendőr a helyszíni bírság kiszabása előtt követ el. Megjegyzendő, hogy az ezen értelmezésből fakadó hatáskör nem terjed ki a szabálysértési bírság kiszabásának vagy mértékének vizsgálatára, hiszen azzal kapcsolatban van sajátlagos jogorvoslat, mégpedig éppen a bírság elfogadásának elutasítása, amelynek eredményeként megnyílik a szabálysértési eljárás.

A Testület a helyszíni bírság kiszabását megelőző rendőri intézkedéseket tudja vizsgálatának tárgyává tenni, nevezetesen, hogy a panaszossal szembeni rendőri intézkedés érinthette-e a panaszos valamelyik alapjogát, és érthette-e azokat valamely fokú sérelem.

A fenti hatásköri rendelkezésből megállapítható, hogy a Testület csak a rendőrség által foganatosított, Rtv.-ben meghatározott intézkedés vagy mulasztás vizsgálatára jogosult, rendőrség szabálysértési eljárását nem minősítheti, azt nem bírálhatja felül, mivel arra nem az Rtv., hanem a Szabs. Tv. vonatkozik.

A fentiekből következik, hogy a Testületnek nincs hatásköre annak megítélésére, hogy a panaszos elkövette-e a szabálysértést, illetve a Testület eljárása nem minősül jogorvoslati eljárásnak a helyszíni bírsággal szemben, így nincs jogosultsága a Testületnek arra sem, hogy a panaszossal szemben kiszabott helyszíni bírságot felülbírálja.

IV.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet a rendőrség

szolgálati szabályzatáról (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – **megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelőség fejezetének II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jogát, valamint XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.**

1) A Testület elsőként azt vizsgálta, hogy a Rendőrségnek fennállt-e az intézkedési kötelezettsége.

A panaszos beadványában előadta, hogy a rendőrségre ő tett bejelentést a balesetről.

A rendőrségi iratok alapján megállapítható, hogy a 112-es telefonszámon keresztül 2017. augusztus 7-én 7 óra 33 perckor a Tevékenység-irányítási Központba beérkezett adatlapon rögzített bejelentés alapján az * autópálya jobb pályatest 47+500 km szelvényben anyagi kárral járó közúti közlekedési baleset történt. Az intézkedő rendőrök 8 órakor jelentek meg a baleset helyszínén, mivel egy korábban történt súlyos sérüléssel járó balesetnél megkezdett intézkedésüket be kellett fejezniük.

Az Rtv. 1. § (1) bekezdés szerint a rendőrség feladata az Alaptörvényben meghatározott feladatok mellett a határforgalom ellenőrzése, a terrorizmus elleni küzdelem és az e törvényben meghatározott bűnmegelőzési, bűnfelderítési célú ellenőrzés, valamint a bűncselekményből származó vagyon visszaszerzése. A (2) bekezdés szerint a rendőrség az Alaptörvényben, az e törvényben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében: 1. általános bűnügyi nyomozó hatósági jogkört gyakorol, végzi a bűncselekmények megelőzését, megakadályozását és felderítését, valamint a bűncselekményből származó vagyon visszaszerzését, 2. szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében, 4. közlekedési hatósági és rendészeti feladatokat lát el.

A 2. § (1) bekezdése szerint „a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait”.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rendelkezik a rendőr intézkedési kötelezettségéről. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. A Szolgálati Szabályzat az Rtv. előírásait a következőkkel egészíti ki. A 9. § (1) bekezdése alapján a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy - jogszabály által meghatározott esetekben - helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki.

Az Rtv. 24. §-a szabályozza a rendőrség segítségnyújtási kötelezettségét. Az (1)-(3) bekezdések szerint „a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulóknak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. A magánérdekek védelme e törvény alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne. A segítségnyújtás csak halaszthatatlan szolgálati érdekből tagadható meg, közvetlen életveszély esetén csak akkor, ha a segítségnyújtás miatt több ember élete kerülne közvetlen veszélybe.”

A közlekedési balesetek és a közlekedés körében elkövetett bűncselekmények esetén követendő rendőri eljárás szabályairól szóló 60/2010. (OT 34.) ORFK utasítás 8. szerint a bejelentést követően a

rendelkezésre álló adatok mérlegelése alapján azonnal intézkedni kell az intézkedésre jogosult rendőr vagy – indokolt esetben – helyszínbiztosító rendőr helyszínre küldésére. A Rendőrség tehát az adatok mérlegelése alapján törvényi felhatalmazásnak megfelelően kezdte meg intézkedését. A 24. pont szerint a bejelentést követően a lehető legrövidebb időn belül ki kell vonulni a helyszínre, és meg kell kezdeni a körülmények tisztázását.

A rendőrségi iratok és a panaszos beadványa egységesen a rendőrségre tett telefonos bejelentést jelölik meg a rendőri intézkedés indokaként. Mivel a bejelentés alapján felmerült a jogsértés elkövetésének gyanúja, a Rendőrségnek jogszabályi kötelezettsége volt az baleset részesének bejelentés nyomán intézkedni, annak valóságáról meggyőződni, és segítséget nyújtani. Megállapítható tehát, hogy a rendőri intézkedés jogalapja a bejelentés volt, amely alkalmas volt közlekedési baleset okozására vonatkozó gyanú keletkeztetésére.

Mindezek alapján a Testület megállapította, hogy a rendőrségnek intézkedési kötelezettsége keletkezett, a rendőrök kellő jogalap birtokában jártak el és vonták intézkedés alá a panaszost, ezért nem sérült a panaszos tisztességes eljárásához való joga.

2) A Testület vizsgálata körébe vonta a helyszíni eljárás szabályszerűségét.

A panaszos beadványából kiderül, hogy véleménye szerint nem megfelelően jártak el az intézkedő rendőrök, mivel nem nézték meg a kamerák felvételeit, és nem tartóztatták fel a román rendszámú gépjárművet.

A rendőrség által megküldött iratok arról számolnak be, hogy a helyszíni eljárás a hatályos törvényben, jogszabályban meghatározott normák alapján lett foganatosítva. Az intézkedő rendőrök a helyszínen történt megállapításait a baleset helyszínének, a járművek balesetet követő véghelyzeteinek, a járműveken keletkezett rongálódások szemrevételezésével, valamint a járművezetők meghallgatása során elmondottak összegzésével állapították meg. A panaszos szabálysértést követetett el, mert nem az út- és időjárási viszonyoknak megfelelően közlekedett (esős időben nem tartott megfelelő követési távolságot, és ijedtségében történő vészfékezése következtében veszítette menetstabilitását a gépjárműve), és ezzel a cselekményével megszegte az 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet és a közúti közlekedés szabályairól (továbbiakban: KRESZ) 25.§ (1) bekezdésében és a 2012. évi II. törvény a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről (továbbiakban: Szabs. tv.) 220.§-ban foglalt szabályokat, ezért 5.000 forint helyszíni bírságot szabtak ki. A kapitányságvezető kihangsúlyozta, hogy amennyiben a panaszos által okozóként megjelölt gépkocsi vezetője ismertté vált volna/válik a jövőben, abban az esetben is megállapították volna a panaszos felelősségét, mivel önmaga is elmondta rendőri meghallgatásakor, hogy megijedt és vészfékezett, ezért a vizes úton megcsúszott a jármű, és menetstabilitását veszítette. A panaszos nyilatkozatából is megállapítható, hogy nem tartott megfelelő követési távolságot és sávváltása is szabálytalan volt. A rendőri álláspont szerint fontos kiemelni azt a körülményt, hogy a panaszos által a baleset okozójaként megjelölt gépjármű a balesetet követően a helyszínen megállt, de a panaszos nem jegyezte fel a rendszámát, nem kérte fel a gépkocsivezetőt arra, hogy várja meg a rendőri intézkedést, semmit nem tett annak érdekében, hogy meghallgatásra kerüljön, vagy legalább személyes adatai megállapításra kerüljenek. Az intézkedő rendőrök már a helyszínen tisztázták az útelőőrrel, hogy az adott szakaszon nem működik kamera, és a legközelebbi kamera felvételein sem látszana a baleset, mivel emelkedő és kanyarodó útszakaszról van szó.

A Szolgálati Szabályzat 11. § (1) A helyszínt biztosító rendőr *a)* elsősegélyben részesíti vagy részesítteti azokat, akik az esemény során megsérültek vagy megbetegedtek, valamint más ok miatt segítségre szorulnak, *b)* a szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten ért elkövetőt elfogja, a tanúkat visszatartja, az eseményben érintetteket, az eseményt észlelőket feltartóztatja, *c)* az illetéktelen személyeket a helyszínről eltávolítja, *d)* a helyszínt körülhatárolja, eredeti állapotában megőrzi, *e)* megállapítja és megfigyeli, hogy megváltoztatták-e a helyszínt, miben változtatták meg,

ha igen, ki és miért, *f*) a közrendet zavaró cselekményeket, forgalmi torlódásokat megszünteti, *g*) az eseményt szolgálati előljárójának azonnal jelenti, *h*) feljegyezi, hogy a sérültet milyen rendszámú mentő gépkocsival, hova szállították el, *i*) nyomon üldözés lehetősége esetén az üldözést késedelem nélkül teljesíti, valamint *j*) a helyszínre megérkező szemlebizottság vezetőjének jelentést tesz.

12. § (1) bekezdés szerint a közlekedési baleset helyszínén a rendőr a hatáskörébe nem tartozó ügyekben a helyszín megtekintése vagy a szemle lefolytatása érdekében a rendőrség ügyeletesét értesíti. A baleseti helyszínelő kiérkezéséig a rendőr gondoskodik az elsődleges intézkedések megtételére - különös tekintettel az elsősegélynyújtásra, értesítés adásra, helyszínbiztosításra, tanúkutatásra, adatgyűjtésre, kárelhárításra, a forgalom folyamatosságának biztosítására -, a kiérkezést követően segíti a baleseti helyszínelő munkáját, elvégzi a rábízott feladatokat, különös tekintettel a forgalomirányításra, valamint a helyszínfelmérésre.

A közlekedési balesetek és a közlekedés körében elkövetett bűncselekmények esetén követendő rendőri eljárás szabályairól szóló 60/2010. (OT 34.) ORFK utasítás 25. pont szerint körülmények tisztázása során a helyszíni eljárást gyorsan, pontosan, szakszerűen, rekonstruálhatóan és hitelesen kell lefolytatni.

A 26.pont szerint a helyszínre érkezést követően a Rendőrségről szóló törvény (a továbbiakban: Rtv.) alapján felvilágosítás kérés keretében tájékozódni kell a következőkről: a) hol, mikor, hogyan, miért történt a baleset, b) kik a résztvevői és milyen minőségben (járművezető, utas, gyalogos stb.), c) a sérült (elhunyt) személyek száma, a sérülés mértéke, d) mely járművekkel vettek részt az eseményben, e) a helyszínen történt-e valamilyen változás vagy változtatás, amennyiben történt, mi változott, mit változtattak meg, és azt ki, mikor és milyen okból tette.

A 27. pont szerint az összegyűjtött elsődleges adatokat értékelni kell abból a szempontból, hogy felmerül-e bűncselekmény vagy szabálysértés gyanúja, illetve történt-e rendkívüli halál. Amennyiben ezek közül valamelyik felmerül, úgy a helyszíni eljárást a baleset jogi minőségének megfelelően a büntetőeljárás, a szabálysértési eljárás, illetve a közigazgatási hatósági eljárás szabályai alapján kell lefolytatnia a helyszínelőnek, illetve a bizottságnak.

30. Amennyiben a balesettel összefüggésben szabálysértés gyanúja merül fel, úgy – az utasítás 31. pontjában foglalt esetet kivéve – a helyszínen tett megállapításokról jegyzőkönyvet kell felvenni. A helyszín állapotát helyszínvázlaton, továbbá az Rtv.-nek a kép- és hangfelvétel készítésre vonatkozó szabályaira figyelemmel, képfelvételekkel rögzíti.

Az intézkedő rendőrök beszámoltak arról, hogy milyen intézkedéseket fogantatosítottak a balesetben részes felekkel szemben, szakszerűen és a jogszabályoknak megfelelően rögzítették a helyszínen tett megállapításokat, és azok indokait. Megtették továbbá a szükséges lépéseket annak érdekében, hogy kiderítsék, hogy az adott útszakaszon történő eseményeket rögzíti-e kamera. Mivel azonban a panaszos felelőssége mindenképpen megállapítható volt, a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy az intézkedő rendőrök megfelelően jártak el akkor, amikor úgy döntöttek, hogy további intézkedésekre nincsen szükség.

Mindezekre tekintettel a Testület úgy foglalt állást, hogy a helyszínelést végző rendőrök jogszerűen és szakszerűen jártak el, a baleset körülményeinek felderítése érdekében szükséges intézkedéseket fogantatosították, az intézkedést megfelelően folytatták le, így a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga nem sérült.

3) A Testület vizsgálta azon panaszosi állítás valóságtartalmát, mely szerint a rendőrség és az autómentést végző vállalkozó „összejátszanak” egymással.

A panaszos állítása szerint szervezett csalásról van, a rendőrök csak a pénzre hajtanak, amit az autómentős fizet nekik a munkáért cserébe.

A rendőrségi jelentésekből kiderül, hogy az autómentős már a rendőrök megérkezése előtt a helyszínen volt. Az intézkedő rendőrök állításuk szerint nem bírnak tudomással arról, hogy milyen módon érkezett a helyszínre a vállalkozó, de nem a rendőrség szerződött partneréről van szó, és nem

ők értesítették a vállalkozót. A panaszos aláírásával megerősítve nyilatkozott arról, hogy nem kívánja igénybe venni a rendőrség szerződött autómentőjének szolgáltatását. A parancsnoki kivizsgálás során adatgyűjtést végeztek a történetekkel kapcsolatban, melynek során a Magyar Közút Nzrt. több munkatársa is „hiénaként” utalt a gépjármű elszállítását végző vállalkozóra.

A Testület elfogadta a rendőrségi álláspontot, mely szerint nem ők értesítették a vállalkozót, aki a későbbiek során a gépjármű elszállítását végezte. Mivel köztudomású, ezért a Testület a tényállás részeként kezelte azt, hogy az autópályákon többen végeznek hasonló tevékenységet: személyautókkal derítik fel az autópályákat, hogy a felmerülő balesetek helyszínén először jelenjenek meg az autómentő autóval. A baleset részesének felelőssége annak eldöntése, hogy igénybe kívánja-e venni a megjelenő vállalkozó szolgáltatását. A panaszos aláírásával igazoltan nyilatkozott arról, hogy nem a rendőrség szerződött partnerével kívánja elszállíttatni az gépjárművét, tehát tisztában volt azzal, hogy a vállalkozó nem áll szerződéses viszonyban a rendőrséggel.

Mindezek alapján a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy az autómentő vállalkozó kiválasztásáról hozott döntés a panaszos saját felelőssége, így tisztességes eljáráshoz fűződő joga nem sérült ebben a vonatkozásban.

4) A Testület vizsgálta a rendőrök által alkalmazott hangnemet és bánásmódot a panaszosnak nyújtott tájékoztatás vonatkozásában a helyszíni bírsággal és a szabálysértési eljárással kapcsolatban. A panaszos állítása szerint befolyásolták őt a rendőrök, tulajdonképpen ráerőltették a felelősség elismerését, mivel olyanokat mondtak neki, hogy nincs rendszám, nincsenek pontos információk, az ügyvédek túl drágák lesznek, és ha szakértők fogják őt faggatni, úgysem tudja magát megvédeni, a bíróság is súlyos lesz, stb.. A rendőr választás elé állította, mondván két választása van. Vagy elismeri, hogy ő a hibás, és akkor megússza 5.000 forint bírsággal, vagy erősködik az igazáért, de akkor több százezer is lehet a bírság, meg amúgy sincs semmilyen bizonyítéka, „majd a szakértők úgyis okosabbak”.

A rendőrségi tájékoztatás szerint az intézkedő rendőr határozottan és tényszerűen közölte a panaszossal az általa megállapított tényeket, miszerint a baleset okozásáért felelős, ezért 5.000 forint helyszíni bírság megfizetésére kötelezi. A panaszos nem akarta elismerni a felelősségét, ezért a rendőrök ismertették a panaszossal a jogszabályban előírt következményeket, mely szerint ez esetben szabálysértési feljelentést köteles tenni, melynek keretében igazságügyi szakértőt vonhatnak be az ügybe, az eljárás során meghallgatásra kerül sor, amely egyrészt az eljárás elhúzódását eredményezheti, illetve jelentős anyagi megterhelést is jelenthet, amennyiben az eljárás során bizonyítottá válik a felelőssége. Az intézkedő rendőrök a panaszost a jogszabályban megfogalmazott következményekről világosították fel, akinek a helyszínen döntést kellett hoznia a felelősség elismerése tekintetében, amely bizonyosan nyomásként hatott a panaszosra.

A Testület utal az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondatára, amely szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Az intézkedő rendőrökkel – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaival – szemben minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Ezen törvényi rendelkezéssel összefüggésben a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire, különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége. Ezért minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

A Testület továbbá felhívja a figyelmet a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexében (a továbbiakban: Etikai Kódex) foglalt követelményekre is, amelyek ugyan nem minősülnek jogszabályi előírásoknak, azonban alapjaiban meghatározzák a rendőri hivatás értékeit, megtestesítik az állampolgárok rendőrökkel szemben támasztott elvárásait, erkölcsi iránymutatásul szolgálnak, illetve morális alapot biztosítanak a rendőrség és az egyes rendőrök számára. Az Etikai Kódex 1. pontja

szerint a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie”. Az Etikai Kódex 5. pontja kimondja, hogy „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit [...] indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz [...] megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint pedig a rendőr „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület a fentiekben túlmenően utal a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakra, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”.

A Testület a két fél előadásának alapos mérlegelését követően arra az álláspontra helyezkedett, hogy a panaszos és az intézkedő rendőrök egymással ellentétesen ítélték meg a rendőrök által alkalmazott tájékoztatás minőségét, a panaszos „lelki kényszerként” élte meg azt, míg a rendőrök úgy ítélték meg, hogy kötelességüket teljesítették és objektív tájékoztatást nyújtottak a panaszosnak az eljárásjogi kérdésekkel kapcsolatban. Az, hogy a szituációt ennyire különbözően értékelték, valószínűleg arra vezethető vissza, hogy a panaszos a baleset és az azt követő rendőri intézkedés miatt – természetes módon – olyan ideg- illetve lelkiállapotba került, melyben a rendőrségi tájékoztatást bizonyosan nyomásgyakorlásként élte meg.

A Testület úgy ítélte meg, hogy a panaszos emberi méltósághoz fűződő alapvető joga nem sérült azáltal, hogy a rendőrök a szükséges tájékoztatást megadták a panaszosnak a helyszíni bírsággal és a szabálysértési eljárással kapcsolatos tudnivalókról, ezzel a rendőrök a jogszabályban rögzített kötelezettségüknek eleget tettek.

V.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a rendőrség intézkedési kötelezettsége fennállt, az intézkedést jogszerűen és indokoltan foganatosították a rendőrök, így nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga. A Testület úgy foglalt állást, hogy a helyszínelést végző rendőrök jogszerűen és szakszerűen jártak el, a baleset körülményeinek felderítése érdekében szükséges intézkedéseket foganatosították, az intézkedést megfelelően folytatták le, így a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga nem sérült. A panaszos döntése volt az autómentő vállalkozó megbízása a gépjármű elszállításával, így saját felelősségének körébe tartozik, ezáltal nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga. A Testület úgy ítélte meg, hogy a panaszos emberi méltósághoz fűződő alapvető joga nem sérült azáltal, hogy a rendőrök a szükséges tájékoztatást megadták a panaszosnak a helyszíni bírsággal és a szabálysértési eljárással kapcsolatos tudnivalókról, ezzel a rendőrök a jogszabályban rögzített kötelezettségüknek eleget tettek, nem „lelki-kényszert” alkalmaztak.

A fentiek alapján a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést fogantató szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2018. január 25.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
előadó testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET